

17(23)

№ 30

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ≡

≡≡≡ ΝΕΟΛΑΙΑ

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ
ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ**

≡≡≡ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ≡≡≡

ΑΠ' ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ "ΣΑΛΟΝΙΚΙΩΤΙΚΗ ΠΑΡΕΑ,"

ΕΤΟΣ Β' ❖ ΑΡΙΘ. 23
❖ 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1935 ❖

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ & ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠ' ΤΟΝ ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ «ΣΑΛΟΝΙΚΙΩΤΙΚΗ ΠΑΡΕΑ»

ΕΤΟΣ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'	15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1935	ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 17 (23)
Συνδρομαὶ Ἐσωτερικοῦ	ΟΔΟΣ ΠΛΑΤΙΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ 11 Β ΘΕΣ ΣΑΛΟΝΙΚΗ	Συνδρομαὶ Ἐξωτερικοῦ
Ἐτησία Δρ. 40	ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ	Ἐτησία Francs Fr. 15
Ἐξάμηνος » 25	ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	ΤΟ ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΧ. 4
Τρίμηνος » 15		

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Χλωμή, φθινοπωριάτικη, συννεφιασμέν' ἡ μέρα
κι' ἄδειες οἱ στράτες οἱ πλατειές καὶ θλιβερά μεγάλες.
Θαμπὸ τὸ γέλοιο τῆς αὐγῆς καὶ στὸν κλεισμένο κῆπο
μονότονες παράξενα σὰν κλάμα οἱ πρῶτες στάλες.

Φουρτουνιασμένος ὁ γιαλός, ἀφρολουσμέν' οἱ βράχοι
κι' ὁ ἥλιος, ταξιδιάρικος ἀνάμεσ' ἀπ' τὰ νέφη
στρώνει κρυφότηράζοντας κατὰ τὸ περιγιάλι
σὰ χρυσοκὸς ἀστόχαστος τὴν ἄμμο μὲ σεντέφι.

Καὶ τὰ πετροχελίδονα π' ἀπλώνουν τὶς πτεροῦγες
ταξιδευτάδες νοσταλγοὶ σ' ἡλιολουσμένες χῶρες,
πέρνουν τὸ χᾶδι ἀπ' τὶς φωλῆς καὶ τὸ φιλι ἀπ' τὶς στέγες
καὶ σκοτεινιάζουν οἱ ματιές καὶ δὲν περνοῦν οἱ ὄρες.

ΚΑΤΙΝΑ Δ. ΠΑΙΖΗ

ANDRÉ MYCHO

ΝΕΟΣ "ΕΥΕΙΔΗΣ,, ΣΥΜΠΑΘΗΤΙΚΟΣ Κ. Λ. Π.

Κωμωδία μονόπρακτη

Διασκευή ΚΩΝΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΥ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Πραξιθέα. (Στην Όνορινα) Καλά, καλά. Μά το πρόσωπό του; Πώς σου φαίνεται το πρόσωπό του;

Όνορινα. (Κοιτάζει από πολύ κοντά το πρόσωπο του κ. Φερδινάνδου) Το πρόσωπό του; Νά στραβωθώ, κυρά, δεν έχω διει όμορφότερο στη ζήση μου.

Φερδινάνδος. (Θριαμβευοντας) Τ' ακούτε;... Τ' ακούτε;

Πραξιθέα. Τέλος πάντων, σ' άρесе;

Όνορινα. (Ένθουσιασμένη) Άχ, κυρά, είν' όμορφος και φρέσκος σαν άγουράκι.

Φερδινάνδος. (Όλο και πιο ένθουσιασμένος) Άκουτε την!... Άκούτε την!

Δαμιανός. Τέλος πάντων, Όνορινα, σ' θάδινες δυό δραχμές για ν' αγοράσης τή φωτογραφία του;

Όνορινα. (Βγάζει γρήγορα τή μαντίλα της, λύνει τή κόμπο που τή έχει δεμένο και βγάζει ένα δίδραχμο) Δυό δραχμές; Μά βέβαια... Όρίστε τις κυόλας.

Φερδινάνδος. Τή βλέπετε; Τή βλέπετε; **Πραξιθέα.** (Στην Όνορινα) Καλά, Όνορινα, κράτησε τή χρημα σου και πήγαινε στη δουλειά σου τώρα.

(Η Όνορινα φεύγει)

ΣΚΗΝΗ 8

Οί ίδιοι, εκτός απ' τήν ΟΝΟΡΙΝΑ

Φερδινάνδος. (Άχτινοβολώντας) Λοιπόν! Τί σάς έλεγα εγώ; Όχι μ' εκατοντάδες, με τις χιλιάδες θά τις πουλήσετε τις κάρτες μου.

Δαμιανός. (Σύνοντας τή κεφάλι του) Άκούσαμε δυό γνώμες αντίθετες... Χρειαζόμαστε μια τρίτη για ν' άποφασίσουμε. (Στη γυναίκα του) Είναι δώ ή Μερσίνα;

Πραξιθέα. Έδώ θάναι. **Δαμιανός.** Φώναξέ μου την, σε παρακαλώ.

(Η κ. Πραξιθέα φεύγει δεξιά. Ο κ. Φερδινάνδος διορθώνει τή λαιμοδέτη του).

ΣΚΗΝΗ 9.

Οί ίδιοι, ΜΕΡΣΙΝΑ

ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ. Σύγκρισις δεν χωρεί..

Η Μερσίνα είναι μιá καλοντυμένη δεσποινίδα.

Πραξιθέα. (Κάνοντας τήν κόρη της να περάσει μπροστά της και δείχνοντάς της τόν κ. Φερδινάνδο που έχει και πάλι πάρει τή πόζα του) Ό κύριος εδώ ήρθε για τήν ειδοποίηση. Πώς τόν βρίσκεις;

Μερσίνα. (Άφου ρίξει μιá ματιά στόν Φερδινάνδο, μένει έκπληκτη και ξαφνικά ξεσπάει σε γέλια). Χά! Χά! Χά! Χά! Χά! (Ο κ. Φερδινάνδος τή χάνει)

Δαμιανός. (Αύστηρά στη Μερσίνα) Μερσίνα, τρελλάθηκες; Σου ζητάνε τή γνώμη σου.

Μερσίνα. (Που τήν έχει πιάσει ένα νευρικό γέλιο και δέν τήν άφίνει να μιλήσει) Χά! Χά! Χά! Χά! Χά! Χά!

Πραξιθέα. (Θυμωμένη) Έπιτέλους, Μερσίνα, σοβαρέψου λιγάκι!

(Μά ή Μερσίνα δέν μπορεί να σταματήσει τή νευρική γέλιο που τήν έχει πιάσει και πέφτει σένα κάθισμα λιγωμένη. Οί γονείς

της αναγκάζονται να τή σηκώσουν και να τήν πάρουν έξω απ' τή δεξιά, ενώ εξακολουθεί να χαχανίζει. Σ' αυτό τή μεταξύ ό κ. Φερδινάνδος που τάχει χαμένα γελάει ή λίθια).

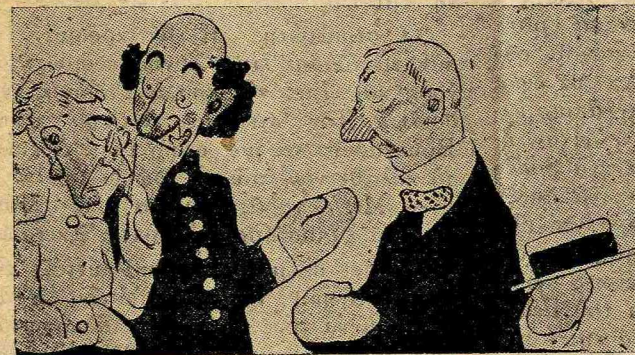
ΣΚΗΝΗ 10.

ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ, έπειτα ΠΡΑΞΙΘΕΑ, έπειτα ΔΑΜΙΑΝΟΣ.

Πραξιθέα (Γυρίζοντας θριαμβευτικά) Βλέπετε; Η κόρη μου είναι με τή γνώμη μου.

Φερδινάνδος. Τί; με τή γνώμη σας; Και πώς τή καταλάβατε, που αυτή δέν είπε λέξη;

Δαμιανός. (Μπαίνοντας, στη γυναίκα του.) Πήγαινε να ήσυχάσης τήν κόρη σου που κάνει σαν τρελλή. (Στύν κ. Φερδινάνδο) Βλέ-

ΠΡΑΞΙΘΕΑ. Έχει κεφάλι από βώδι..

πετε, κύριε, πώς ή πλειονότης είναι έναντίον σας. Μην επιμένετε κι' άλλο! (Του δείχνει τή πόρτα του βάθους).

Πραξιθέα. (Μπαίνει Ειρωνικά πρό τόν άνδρα της) Ζήτησης τή διεύθυνση του κυρίου, μη σου χρειαστή κάποτε για να κάμης καμμιá σειρά γελοιογραφικές κάρτες; (Ξαναβγαίνει γελώντας).

Δαμιανός. (Γελάει, με τ' άστείο τής γυναίκας του και χωρίς να προσέξει πώς ό κ. Φερδινάνδος δέν φεύγει, διορθώνει κάτι στη μηχανή κρύβοντας τή κεφάλι κάτω απ' τή μαύρο της ύφασμα).

ΣΚΗΝΗ 11.

ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ, ΔΑΜΙΑΝΟΣ.

Φερδινάνδος. (Προχωρώντας κατά τήν πρώτη κουδένια, άριστερά, σφουγγίζει τή μετώπο του. Μόνο. Τί περιπέτεια! Θεέ μου, τί περιπέτεια!... Καί τί θά πη ή Γλυκερία άμα τή μάθη;.. (Μικρή σιωπή) Για στάσου!

Μά, ναι! (στόν φωτογράφο). Κύριε Κατηφοράκη.

Δαμιανός. (Βγαίνει από κάτω απ' τή μαύρο ύφασμα και βλέποντάς τον άκόμα έκεί θυμώνει). Πώς; Άκόμα εδώ είσθε; (Δείχνοντας του τή πόρτα) Σάς είπα να...

Φερδινάνδος. (Τόν διακόπτει) Σκέφθηκα έπειδή έχω άπόλυτη άνάγκη απ' τή πορτραίτο μου και σεις δέν δέχεσθε να μου τή κάμετε πληρώνοντάς με, να πληρώσω εγώ.

Δαμιανός. Να πληρώσετε;.. (με έκπληξη και χωρίς έμπιστοσύνη) Θά γνωρίζετε βέβαια τής συνήθειες του καταστήματος. (Του δείχνει τήν πινακίδα που κρέμεται στην είσοδο).

Φερδινάνδος. Να προπληρώσω τή μισό; Τό ξερω. (Βγάζοντας τή πορτοφόλιου) Όρίστε, πάρτε 50 δραχμές.

Δαμιανός. (Άλλάζοντας άμέσως ύφος, χαμογελάει και κάνει μιá βαθειά υπόκλιση μπροστά στόν κ. Φερδινάνδο) Ευχαριστώ, κύριε, ευχαριστώ!.. (Δείχνοντάς του τήν πολυθρόνα) Λάβετε τήν καλωσύνη να καθίσετε.. και να λησμονήσετε τή δυσάρεστα που συνέβηκαν πρό όλίγου..

Φερδινάνδος. Άς μιή μιλάμε πιά γι' αυτό.

Δαμιανός. Καταλαβαίνετε πώς αυτές οι κάρτες οι λεγόμενες νέων «εύειδών, συμπαθητικών κλπ. κλπ.» προορίζονται για μιá πελατεία τόσο παράξενη που αναγκάζομαι να έμπιστευθώ τή γούστο

μου σε άνθρώπους που... δέν έχουνη καθόλου.

Φερδινάνδος. Καταλαβαίνω καταλαβαίνω. Μά ως κι' ή γυναίκα σας!

Δαμιανός. Η κυρία Κατηφοράκη είναι λιγάκι μύωψ.. Όσο για τή κόρη μου, μιá απ' τής θείες της είναι τρελλή και ή ίδια είναι ύποκειμενη σε κρίσεις έπιληπτικές.

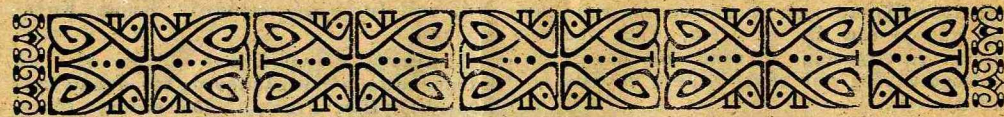
Φερδινάνδος. Δόξα σοι ό Θεός που ή μαγειρίσσα...

Δαμιανός. Ά! Η Όνορινα, παρ' όλη της τήν άσημότητα, είναι μιá άληθινή άρτίστα! Κι' έχω στη γνώμη της τόσο έμπιστοσύνη, όση κι' ό Μολιέρος στη γνώμη της μαγειρίσσας* Είναι πολύ, πολύ δυνατή!

Φερδινάνδος. Τά μπράτσα της ιδίως! **Δαμιανός.** Καί τί είδους φωτογραφίες θέλετε; κάρτ-βίζιτ; κάρτ-ποστάλ; για πάσ-πάρ-τού;..

(άκολουθεί)

* Είναι γνωστό πώς ό Μολιέρος, προτού δώσει τή έργα του στή θέατρο τή διάβαζε πάντα στη μαγειρίσσα του

ΜΙΑ ΜΑΝΝΑ

Χαρισμένο στην Μακ. Νεολαία ἀπὸ τὸν Γρίφο.

Μεσημεριάτικη ἀντηλιά. Μιά βουβή ἡσυχία τριγύρω πού ταραζόταν τότε τότε ἀπὸ τὰ τραγούδια τῶν τζιτζικιών. Κάψα παντοῦ. Ψυχὴ δὲν τολμοῦσε ν' ἀψηφίσῃ τίς καντερές ἀχτίνες τοῦ ἡλίου καὶ νὰ ξεπορτίσῃ. Σάφνου, στὸν ἐρημικὸ ἐξοχικὸ δρόμο τοῦ χωριοῦ ἀντήχησαν βήματα. Ἦταν μιὰ γυναῖκα μαυροφόρα πού βαστώντας ἕνα καλάθι στὸ χέρι προχωροῦσε σκυφτή. Ἀπὸ τὸ ὕψος της φαινόταν νὰ τὴν τρώγῃ κάποια ἐννοια, ἕνα κακὸ προαίσθημα. Ἦταν ὁμοῦς γενναία καὶ δὲν θέλησε νὰ βάλῃ κάτι κακὸ στὸ γοῦ της. Γιὰ νὰ διώξῃ τὸ βάρος πρὸς τὴν πίεζε τὴν ψυχὴ προσπαθεῖ νὰ θυμηθῇ τὸν γιὸ της τὸν Γεώργιο. Σὲ κάτι τέτοιες ὥρες ἔχει γιὰ γιατρικὸ τὴν θύμησι τοῦ Γεώργιου της. Εἶναι ἡ μόνη χαρὰ της αὐτοῦ ὃ γιὸς. Τὸ καμάρι της. Ἀπὸ μικρὸ τὸν μεγάλωσε μὲ τὰ χέρια της χωρὶς τὴν βοήθειαν κανενός, ἀφοῦ κι ὁ μόνος προστάτης τους, ὁ ἀνδρὸς της, τὴν ἀφήσε χήρα μὲ μόνην συντροφιά τ' ἀνήλικου παιδι τους. Δούλεψε δούλεψε γι' αὐτὸ τὸν γιὸ ὑπέφερε, στερήθηκε μὰ ὁ θεὸς τὴν ἀντάμειψε μὲ τὸ παραπάνω ἀξιώνοντιός της νὰ τὸν δῇ παλληκάρι καλὸ, ἀπὸ τὰ λιγοστὰ τοῦ χωριοῦ τους. Μερικοὶ μάλιστα ἰσχυρίζονται ὅτι ἦταν καὶ τὸ πιὸ καλὸ. Κι' αὐτὸ τὸ πίστευε καὶ ἡ ἴδια ἡ μάνα του μὰ δὲν τολμοῦσε νὰ τὸ πῆ καὶ μπροστὰ σ' ἄλλους.

Τώρα ὁ Γεώργιος εἶναι στρατιώτης πάνω στὰ Βουλγαρικά σύνορα. Δηλ, μιὰ ὥρα δρόμο μακρὸν ἀπὸ τὸ χωριὸ τους. Καὶ κάθε μέρα τὴν ἴδια αὐτὴ ὥρα πέρανε τὸ ἴδιο αὐτὸ στρατιὸ γιὰ νὰ τοῦ κουβαλᾷ τὸ φαί του.

Μὲ τίς σκέψεις αὐτὲς σάν νὰ ἠσύχασε λίγο. Κι' ἴσα-ἴσα κι' ὅλας κοντὰ στὰ φυλάκια. Μπὰ, τί κινήσις ἦταν αὐτή,

Ἄλλοι μπαίνουν, ἄλλοι τρέχαν καὶ κανεὶς δὲν φάνηκε νὰ τῆς δίδῃ προσοχή. Σταμάτησε ἕναν στρατιώτη πού περνοῦσε ἀπὸ δίπλα της.

—Τί τρέχει γυιόκα μου. Ποῦν ὁ Γεώργιος μ'; Τονε λὲς νᾶρθῃ νὰ πάρ' τὸ τὸ φαί τ';

Ἄσ' ἰσχυρῶς στ' ἀντίκριμά της σάν νὰ τᾶξασε λίγο. Συνήθε ὁμοῦς γρήγορα καὶ εἶπε: «Θεῖτσα ὁ Γεώργιος ἔχει δουλειά. Τὸν στείλαμε ἀντίκρια στοὺς Βουλγάρους νὰ μᾶς φέρῃ κάτι. Δὲς μου τὸ καλάθι ναν' τοῦ τὸ δώσω' γω!»

—«Μετὰ χαρᾶς γυιόκα μου! Μόνον λίγο νὰ ξεποστᾶσω κι' ἔπειτα ξεκινᾶω».

Κάθησε σὲ μιὰ πέτρα καὶ κύτταζε τὴν ζωηρὴ κίνηση τῶν στρατιωτῶν, τ' ἀλαφιασμένα τους πρόσωπα τὰ κρουφομυλῆματα καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ἐνοιωσε πάλι τὸ ἴδιο βάρος νὰ τῆς πιέξῃ τὴν καρδιά. Σάφνου ἕνα φορεῖο πέρασε ἀπὸ μπρὸς της. «Πεθαμένος εἶναι;» ρώτησε. Ναί, τῆς ἀπήντησαν. «Σταθῆτε κι' ἄς τὸν φιλήσω λίγο. Εἶναι κοῖμα νὰ πάῃ παραπονεμένος πού δὲν κλάφτηκε ἀπὸ κανένα». Οἱ στρατιῶται τὴν κύτταζαν ἔκπληκτοι καὶ φοβισμένοι. Σταμάτησαν ὁμοῦς. Ἡ γρηὴ πλησίασε, παραμέρισε τὴν σημαία πού σκέπαζε τὸν νεκρὸ κι' ἀντίκρισε τὸν γιὸ της. Τόσο ἦταν ὁ πόνος κι' ἡ ἐκπληξίς της ὥστε δὲν κατόρθωσε νὰ βγάλῃ μιλιὰ. Οὔτε κἂν δάκρυσε. Ἐκανε μόνον τὸν σταυρὸ της τρεῖς φορές κι' ἄρχισε νὰ τὸν καταφιλά χωρὶς νὰ βγάλῃ λέξι ἀπὸ τὸ στόμα της. Μερικοὶ προσπάθησαν νὰ τὴν τραβήξουν. Δὲν ἔφερε ἀντίστασι. Ἴσως καὶ νὰ μὴν αἰσθανόταν τί ἔκαμνε, τόση ἦταν ἡ ἀπόγνωσις πού διάβαζε κανεὶς στὰ μάτια της. Σιγὰ-σιγὰ ἄρχισε νὰ ἀπομακρύνεται καὶ ξαναπῆρε τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ σκυφτή.

καὶ πιὸ γερασμένη κατὰ 10 χρόνια. Δὲν ζήτησε πίσω τὸ καλάθι της.

Ἦταν ὁ στρατιώτης πού τῆς τὸ πῆρε θέλησε νὰ τὴν φωνάξῃ οἱ ἄλλοι δὲν τὸν ἄφησαν.

Πέρασαν μέρες. Ἄρχισε νὰ ληομονιέται σιγὰ-σιγὰ ὁ θάνατος τοῦ Γεώργιου πού τὸν σκότωσαν οἱ Βούλγαροι γιὰ μιὰ ἀσήμαντη αἰτία καὶ μαζί μ' αὐτὸ ξέχασαν καὶ τὴν μητέρα του.

Μὰ πόση ἦταν ἡ ἐκπληξίς τῶν στρατιωτῶν ὅταν ξανάδαν τὴν μάνα τοῦ συντρόφου των νᾶρχεται μ' ἕνα καλάθι στὸ χέρι.

—«Ἐ, θεῖτσα, τῆς εἶπαν, γιατί ξανάρθες ἀφοῦ δεξ μὲ τὰ μάτια σου τὸν μισμεῖ τοῦ γιου σου γιὰ τ' ἀγύριστο».

—Γυιέ μ' μὴν μὲ διώχνεις, θὰ σοῦ εἰπῶ».

Καὶ τοῦ εἶπε πράγματι. Τὸ εἶπε σ' ὄλους. Τὸς ἐξήγησε ἀπλὰ καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια ὅλο της τὸ δράμα. Πῶς ὁ Γεώργιος της ἦταν ὁ μόνος σκοπὸς τῆς ζωῆς της. Πῶς μ' αὐτὸν τὸν σκοπὸ ἔζησε χρόνια καὶ χρόνια τώρα. Ἀπὸ μικρὸ παιδι πού εἶχε τὸν γυιόκα της διέθετε τὸν ἑαυτὸ της γιὰ τὴν εὐτυχία του. Καὶ τώρα, τώρα πού κόντευε νὰ χαρῆ, νὰ χαροῦν μαζί, ἦρθε ὁ θάνατος νὰ τοὺς χωρίσῃ. Ὅχι. Δὲν εἶναι ἀπιστη. Πίστευε στὸν θεὸ καὶ ἔξερε ὅτι οἱ ψυχὲς πάνε στὸν Παράδεισο σάν πεθαίνουν. Δὲν τὴν τρομάζει ὁ θάνατος. Ἔξερε ὅτι τὸν γιὸ της ἀργὰ ἢ γρηγόρα θὰ τὸν συναντήσῃ. Ἐκεῖνο πού τὴν φοβίζει εἶναι νὰ ζῆσῃ τώρα χωρὶς σκοπὸ. Πῶς θὰ τὰ καταφέρῃ. Τί θὰ κάνῃ; Ποιὸν θὰ φροντίξῃ. Καὶ θυμήθηκε τοὺς συντρόφους τοῦ παιδιοῦ της. Καὶ σκέφθηκε πῶς τὸ φαί τοῦ Γεώργιου ἔπεφτε κληρονομιά στοὺς στρατιῶτες πού ἦσαν σάν ἀδελφία του ἀφοῦ ζοῦσαν μιὰ κοινὴ ζωὴ. Ὅχι. Δὲν ἔπρεπε ν' ἀρνηθοῦν νὰ δεχτοῦν αὐτὸ τὸ φαί. Δὲν ἦταν καὶ πλούσιο μὰ ἐκεῖ πάνω δὲν θαῦρισκαν καλύτερο. Ἄν ἀγα-

ποῦσαν τὸν σύντροφό τους ἔπρεπε νὰ τὸ δεχτοῦν. Γιὰ τὸ καλὸ τῆς μάνας του πού τοὺς ὑποσχόταν νάναι μάννα ὀλωνῶν κεῖ πάνω. Οἱ στρατιῶται δὲν μπόρεσαν ν' ἀρνηθοῦν. Κι' ἡ μάνα τοῦ Γεώργιου ξεακολούθησε σ' ὅλη της τὴν ζωὴ νὰ κουβαλᾷ τὸ φαί τῶν συντρόφων του πού ἐν τῷ μεταξὺ ἄλλαζαν πολλὰς φορές...

Τί τὴν ἐνοιαζε ὁμοῦς; Αὐτὴ βόηκε ἕνα σκοπὸ τῆς ζωῆς, τὸν ΣΚΟΠΟ της.

ΓΡΙΦΟΣ

ΒΙΖΥΗΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ποιητὴς καὶ διηγηματογράφος. Γεννήθηκε τὸ 1848 στὴ Βιζύη τῆς Θράκης. Σπούδασε φιλολογία καὶ φιλοσοφία στὴν Ἀθήνα καὶ Γερμανία. Ἐγραψε ποιήματα καὶ διηγήματα μὲ τὰ ὁποῖα ἔγινε ὁ πρόδρομος τῆς νεοελληνικῆς διηγηματογραφίας. Πέθανε τὸ 1894 στὸ Δρομοκαϊτεῖον φρενοκομεῖο

δ. κ. Κριτῆς

ΑΝΑΤΟΛΗ - ΔΥΣΙΣ

Πρωτὶ-πρωτὶ ὁ ἥλιος ἀνατέλει, ἀπὸ τὴν ὠραία Ἀνατολή, τὸ ἐσπέρας δύει σάν ξανθὸ κοπέλι πού τὰ ματάκια του σφαλεῖ.

* *

Ὁ ὕπνος πλὴν στὴ δύση πρὶν τὸν πάρη κρυφὴ ἀφίνει προσαγῆ νὰ βγοῦνε τ' ἄστρα, τὰργυρὸ φεγγάρι, πιστὰ νὰ φέγγουνε στὴ γῆ.

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

Ντύνετε τὰ παιδιά σας στὸ φθηνότερο κατάστημα ὄλων "ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ," ΕΡΜΟΥ 22

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ

Νωρίς, νωρίς έπιασαν οι βροχές έδώ στο βουνό, Και τι βροχές... Σωστοί κατακλυσμοί, άερας, και μιá καταχνιά πυκνή σκεπάσει τó χωριό. Δέ βλέπεις σέ τρία μέτρα από σένα τι γίνεται.

Σήμερα γλύκανε ή βροχή... Ρυθμική και ήσυχη είναι τόσο ευχάριστη, και δίνει κάποιο ξεχωριστό θέλητρο στη μονοτονία τής ζωής μας των τελευταίων ήμερών στην έξοχή...

Ό τσίγκος που σκεπάζει την απέναντι κουζίνα γυαλίζει χαρούμενος. Μιά λευκά, άκατάδεχτη και άσειστη, δέχεται με επιείκεια τά χάδια τής βροχής. Και τó χόμα μυρίζει... Μυρίζει φθινόπωρο... Τό παρόθυρο που άκουμπάω, είναι στολισμένο από δυό ποτήρια κυκλάμυνα και κρινάκια. Τά ρόζ κεφαλάκια βλέπουν μελαγχολικά και συλλογισμένα έξω. Τι λεπτά που είναι τά λουλούδια. Λεπτά και όλο άρωμα.

Ό Γιώργος, ένα γειτονόπουλο, προφυλαγμένος από τó νερό με μιá καναβάτσα, κόβει βόλτες κάτω από τó παράθυρο επιδεικτικώτατα. Έχει γίνει μούσκεμα, και με κυττάζει μ' έναν τρόπο σαν να μου λέει: Ζήλευε...

Μά οι άγριοφωνάρες τής μητέρας του, του κόβουν όλη την πόζα. Μπαίνει τρομαγμένος στο σπίτι του, και τó άκούω να κλαίει γεορά.

Τό καυμένο... Είναι ένα παιδάκι παχουλό σαν αυτά του Μουρίλλο. Τά μάτια του προπάντων κλειούνε μέσα όλη την παιδική άγνότητα.

Βγαίνει πάλι έξω. Με κυττάει παραπονεμένα. Τά υγρά μάτια του στηρίζονται στα κυκλάμυνα. Μου ζητάει δειλά ένα..., Του πετάω δυό τρία. Μά μουσκεύονται μέσα στη λάσπη. Τά παίρνει και στοργικά τά ζεσταίνει στις παχουλές χούφτες

του. Παιδί και λουλούδια. Πώς ταιριάζουν....

Η Άγλαΐτσα παironάει τρέχοντας όσο τής επιτρέπουν τά τσόκαρά της. Πίσω της σέρνει τή Ρούσσα και τή Μαύρη, τις άχώριστες γίδες της. Πλίτς-πλάτς... κάνουν τά τσόκαρά της μ' έναν ήχο ευχάριστο, στη λάσπη. Σταματάει, μου πετάει ένα άραποσίτι γελώντας. Έπειτα τραβάει για τó σπίτι της.

Νωρίς νωρίς έπιασαν φέτος στο χωριό οι βροχές. Και νά!... Ψηλά όλα τά έλατα σκεπάστηκαν από τους πυκνούς πέλους τής καταχνιάς... Και γίνονται όλα μακρυνά, ένα, ένα και τά άχνά βουνά με τó μολυβένιο άπειρο...

Και ή βροχή, πέφτει... πέφτει...

ΜΥΡΡΑ ΑΛΟΗ

ΣΟΝΕΤΤΟ

Σάν ήτανε παιδούλα τής μιλουσε
τά βράδνα στο νανούρισμα ή γιαγιά της,
για δάση για νεράιδες, την καρδιά της
τό παραμύθι τ' άπαλό μεθοῦσε.

Σιγά σιγά τó βλέφαρο σφαλοῦσε
κι' όλόγλυκο ένα φως ή ξεγνοιασιά της,
άπλώνονταν άπάνω στη θωριά της
Μεσ' στο βαθύ τον ύπνο άχνογελοῦσε

Και τώρα πάλι κάποιο παλληκάρι
τις νύχτες απ' τή στράτα σέ τραγούδια,
νοσταλγικά, παθιάρικα τής λέει

για τή δική της νειότη και τή χάση,
για τ' άστρο τó χλωμό, για τά λουλούδια.
Μά εκείνη ξαγρυπνά και κρυφοκλαίει.

ΚΑΤΙΝΑ ΤΣΑΤΣΑΡΩΝΑΚΗ

Στυλογράφους ήγγυημένους με χρυσή
πεννίτσαν 14 καρ. βρίσκετε πρὸς Δρ.
100 μόνο στο χαρτοπωλείον

ΜΠΑΡΖΙΛΑΪ ΣΥΓΓΡΟΥ
1

ΠΩΣ ΕΙΔΑ ΤΟΝ ΑΛΦΟΝΣΟ ΝΤΩΝΤΕ

Υπάρχουν συγγραφείς που άγαπιούνται υπάρχουν άλλοι που θαυμάζονται. Τόν Ντωντέ τόν άγαποῦσαν και τόν θαύμαζαν συγχρόνως. Τά έργα του ευχαριστοῦσαν όλους. Όλοι τόν λάτρευαν σαν να ήταν στενοί του φίλοι. Ίσως άνθρωποι με διαφορετικά γούστα να προτιμήσουν άλλους συγγραφείς, μά δύσκολα θά μπορέσει κανένας να βρη άλλη ψυχή, άλλη καρδιά που να προκαλή στον ίδιο βαθμό τή συμπάθεια και τήν άγάπη.

Συγγραφείς, καλλιτέχνες, πολιτικοί, πλούσιοι και φτωχοί ισχυροί κι' αδύνατοι, άντλοῦσαν απ' τά μυθιστορημάτά του τήν παρηγοριά τής ζωής τους και λησμονούσαν τά βάσανά τους.

Οι σελίδες αυτές όπου έπαλλε μιá τόσο ειλικρινή και τόσο μεταδοτική συγκίνηση μεταφραζόντουσαν σόλες τις γλώσσες κι' είναι ό μόνος μυθιστοριογράφος που μεταφράστηκε στα Ίαπωνικά, στα Κινέζικα και στα Γροιλανδικά ακόμα.

Τά μυθιστορημάτά του, που τó καθένα τους ήταν ένα άριστούργημα, παρέσυραν στη θριαμβευτική πορεία τους πάνου στην ύψηλιο τ' άλλα γαλλικά έργα. Ό Ντωντέ ήταν σαν τους έξοχους αιδούς που κατορθώνουν ώστε τó κοινό ν' άνέχεται φανές δευτέρας και τρίτης τάξεως. Χάρις σ' αυτόν ή γαλλική φιλολογία διατηροῦσε στο έξωτερικό τó ενδιαφέρο της και πάλευε νικηφόρα με τήν γερμανική και τήν άγγλική. Η Γαλλία έχει συγγραφείς, πολλούς συγγραφείς μεγάλης άξιας, αλλά δεν έχει τόσο άγαπητους συγγραφείς που να τους νοιώθουν σόλα τά ξθη, σαν τόν Άλφόνσο Ντωντέ.

Μάστορας στη συγκίνηση, στη χάρη και στη λεπτή ειρωνία, είχε τήν καρτερία και τήν επιείκεια του φιλοσόφου και τήν υπέρτατη καλωσύνη του άνθρώπου που δοκιμάστηκε απ' τήν τύχη. Πετοῦσε πολύ ψηλότερα απ' τόν κόσμο αυτόν. Ό Ντωντέ είχε μεγάλη άγάπη στον άνθρωπο, και στα βιβλία του βλέπει παντού τήν άγάπη και τή συμπόνοια. Γι' αυτό ίσως ή τέχνη του κάνει τόν άνθρωπο άνώτερο.

Είν' ό καλύτερος έπαινος που μπορεί να γίνει για τó έργο του. Αισθάνεσαι τήν άνάγκη να σκύψης τó κεφάλι από σεβασμό μπρός στην ήθική που διακρίνεται μέσα στην έκτακτη χάρη του διηγηματογράφου. Η ήθική του είναι ήθική άγάτης και έπι-

είκεια, συμπόνοιας και τρυφερότητας, είν' ή ήθική του μειδιάματος τής καλωσύνης μέσα απ' τά δάκρυα τής ευσπλαχνίας.

Στά έργα του δείχνεται τόσο δικαίος και τόσο καλός όσο και στη ζωή του. Όσοι τόν διάβασαν τόν ξεφέρουν σαν να χαν ζήσει μαζί του. Δυό περιστατικά τής ζωής του θά πείσουν γιαυτό.

Στό *Παρεκκλήσι* ένας όχι πολύ συμπαθητικός ήρωας του έτυχε νανε Πολωνός. Και τότε λάβαμε ένα συγκινητικώτατο γράμμα υπογραμμένο από πολλούς συμπατριώτες του Μπόρσκυ, όπου παραπονιόνταν γιατί ό λατρευτός απ' όλους συγγραφέας θέλησε να βάλη στην Πολωνία αυτή τή ντροπή. Ποτέ δε θά λησμονήσω τή λύπη του Ντωντέ, όταν έμαθε τή θλίψη που προξένησε.

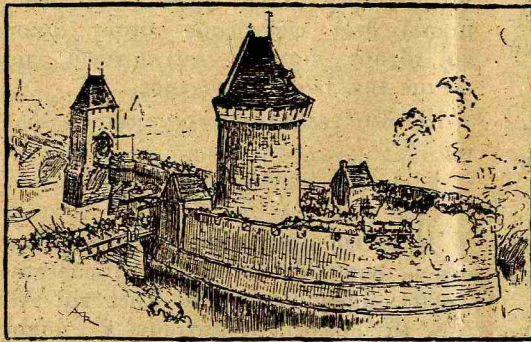
— Ά! Να δημοσιέψετε αυτή τήν επιστολή και θά τους πώ πόσο τους συμπαθώ και γιατί έβαλα στο μυθιστόρημά μου αυτό τόν τύπο. Πέστε τους πως είμαι με τó μέρος τους. Και μεσ' στα λόγια του διέκρινε κανένας τή βαθειά στεναχώρια του άνθρώπου που λυπήθηκε κατάκαρδα, έπειδή λύπησε άλλες καρδιές.

Δέ θά ξεχάσω ποτέ τήν επέμβασή του ποῦσωσε ένα διάσημο δημοσιογράφο, ποῦχε καταδικαστεί σέ θάνατο κι' έπρόκειτο να εκτελεστή σέ τρεις μέρες. Είναι γνωστό κάτω από ποιές περιστάσεις ό διευθυντής τής έφημερίδας *Χαίρενικ* ώφειλε να πληρώσει με τή ζωή του τήν άφοσίωσή του στα ιερά ιδεώδη τής πατρίδας του. Ό Ναζέμ ό έμπιστος του σουλτάνου, κέλεσε τó δημοσιογράφο και τούπε:

— Κάποτε στο Παρίσι άπειλοῦνταν επανάσταση. Ό στρατός δεν είχε τή δύναμη να τή συγκρατήσει. Ό Βίκτωρ Ουγκώ έγραψε μερικούς στίχους. Τό κίνημα κόπασε. Η άστυνομία των δόκκληρη δεν έχει τóση έπιρροή πάνω στους Άρμένηδες όση ή έφημερίδα σας. Έσεις θά σταματήσετε τήν επικίνδυνη κίνηση. Να τó άρθρο που θά δημοσιεύσετε. Ό Σαχναζάρ άνρήθηκε και καταδικάστηκε σέ θάνατο.

Μόλις έφτασε ή είδηση στο Παρίσι ό διακεκριμένος Άρμένιος ποιητής Άρσάγκ Τσομπανιάν μάζευε υπογραφές για τó συμπατριώτη του.

— Μά πριν προφτάστε, του λέω, να έπιδώσετε τήν παράκλησή σας στον κ. Άνωτό, ό λαμπρός πατριώτης θά παραπονιέ-

ὙΠὸ Α. ROBIDA

ΟΙ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΟΙ ΤΗΣ ΚΟΜΠΙΕΝΗΣ

Μετάφραση Ρ.

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Καί νά ἡ τελευταία μας ἀγγελίδα πού τήν πάω νά τήν κρύψω ἀπ' αὐτούς τοὺς ληστές, ἄν τὰ καταφέρω βέβαια..

—Τί κρίμα, εἶπε ὁ Γιάννης,

—Ἐξ ἄλλου πῶς εἶναι δυνατόν νά ξεφύγεις ἀπ' αὐτούς τοὺς στρατιῶτες πού γυρνοῦν στόν τόπο μας; εἶπε ὁ ἕνας χῶρικός. Ἄν εἶναι στρατιῶτες τοῦ βασιλιᾶ μᾶς λένε.

—Δός μας τήν ἀγγελίδα μάρμπα, εἶναι ἀνάγκη βλέπεις κάτι νά μασήσουμε. Ἄν εἶναι Ἀγγλοι παίρνουν τήν ἀγγελίδα, σοῦ μισοτρίβουν τὸ λαρύγγι σοῦ δίνουν μιὰ σκουντιὰ καὶ σέ σκυλοβρίζουν..

—Βρωμῶσκυλο!.. Καί θάσαι τυχερός ἄν δέ βάλουν φώτια στό σπῆτι σου καὶ στόν ἄχρωάνα. Θεέ μου! Πότε θά τελειώσουν τὰ βάσανά μας. Ἀκοῦμε νά λέν γιὰ θαύματα μᾶ ἐν τῷ μεταξύ πρέπει νά κρυβόμαστε στό δάση..

—Καί σὺ παιδί μου, ρώτησε ὁ γέρος, πού πᾶς;

—Στὴ Κομπιέννη.

—Λέν πῶς ἡ Κομπιέννη κυριεύτηκε ἀπ' τοὺς Ἀγγλους.

—Σχεδόν. Οἱ Ἀγγλοι εἶναι ἀπ' ἐξω. Μὰ ἡ πόλη εἶναι ἰσχυρή... Φαίνεται μάλιστα πῶς ἡ Αὐρηλιανὴ Παρθένος, πού γινε ἀρχηγὸς τοῦ πολέμου καὶ πολεμᾷ με τοὺς Ἀγγλους με τὴ σπάθη τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, λέν πῶς προχωρεῖ ν' ἀπελευθερώσει τὴ Κομπιέννη ὅπως ἀπελευθερώσε περίου τὴν Ὀρλεάνη.

Ἐκεῖ πάω λοιπόν κι' ἐγώ,

—Πήγαινε καὶ καλὴ τύχη. Μὰ πρόσεχε στό δρόμο σου, νά προσέχης καλά τοὺς ἀνθρώπους, μὴ δίνεις σέ κανέναν ἐμπιστοσύνη..

—Φχαριστῶ καλοί μου ἀνθρώποι, καλὴ τύχη στό δάση σας, καί... μὴν ἀπελπι-

ζεσθε προπαντός...

Οἱ χῶρικοί τράβηξαν τὸ σκοινὶ τῆς ἀγγελίδας τοὺς καὶ συνέχισαν τὸ δρόμο τους πρὸς τὰ βουνά πού διαγράφονταν στόν Βορρᾶ, ἐνῶ ὁ Γιάννης τράβηξε πρὸς Νότον, ἀκριβῶς πρὸς τὴ διεύθυνση ὅπου κάπνιζε τὸ καμμένο χωριό..

Ἐδῶ κι' ἕξη μῆνες ἡ κατάσταση ὅσο πήγαινε καὶ χειρότερει. Μετὰ τίς περιφημες καὶ γρήγορες νίκες, καὶ τίς ἀξιοθαύμαστες ἐκστρατείες τοῦ περασμένου ἔτους, μετὰ τὴν κεραυνοβόλο ἐμφάνισή αὐτῆς τῆς βοσκοπούλας, πού γινε ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ πού ἐνεθάρρυνε τοὺς στρατιῶτες με μόνη τὴν παρουσία τῆς, πού τοὺς ἔκανε ὅλους, ἄπλους στρατιῶτες, ἱππότες, δοῦκες, στρατηγούς παλῆους καὶ νέους πολεμιστὲς νά ὀρμουῖν με ἀνδρεία καὶ λύσσα ἐναντίον τῶν Ἀγγλων πού τὰ εἶχαν πειὰ ἐντελῶς χαμένα τόσο ὥστε δὲν τολμοῦσαν νά ρθοῦν ἄλλοι γιὰ ἐνίσχησι ἐξ αἰτίας τῆς Ζάν. Ἐπειτα ἀπ' τὴν θριαμβευτικὴ αὐτὴ ἐκστρατεία, ἄλλαξαν τὰ πράγματα.

Ἀντὶ νά προχωρήσει, νά ἐπωφεληθῇ ὅλησ αὐτῆς τῆς ἐπιτυχίας, ἕξαφνα ἡ βασιλικὴ στρατιά ἀρχισε νά ὑποχωρεῖ, παρ' ὅλες τίς προσπάθειες τῆς Ζάν ντ' Ἀρκ κι' ὅλων τῶν συντρόφων τῆς. Ὁ Βασιλιᾶς τῆς τῆς Γαλλίας ἐανάγινε ἕνας ἄπλους πρίγκηψ καὶ βασιλεὺς σ' ἕνα μικρὸ βασίλειο.

Οἱ Ἀγγλοι ἀναθάρρυσαν ἐπ' τὴν ἀπραξία τῶν Γάλλων. Παντοῦ οἱ ἀρχηγοὶ τοὺς ἀπειλοῦσαν πόλεις πού ἀνήκαν στοὺς Γάλλους. Οἱ ἐπαρχίες πού ἡ Ζάν ντ' Ἀρκ εἶχε ἀρπάξει ἀπ' τὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν, ἐξαναληλατήθηκαν καὶ καταστράφηκαν. Ὁ ἐχθρὸς βρισκόταν πειὰ μπρὸς στὴ Κομπιέννη, ἀφοῦ κατέκτησε τὰ διάφορα περιχώρα.

Οἱ Γάλλοι στρατηγοὶ ἀρχισαν γιὰ λο-

γαριασμό τους τις ἐπιχειρήσεις. Ὁ Λαχίρ κατέλαβε δυὸ πόλεις κι' ἀπ' ἐκεῖ ἐπιτίθετο κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Καί ἡ Ζάν ντ' Ἀρκ μ' ἕνα μικρὸ στρατό, ἐγκατέλειψε τὴ βασιλικὴ στρατιά καὶ πολεμοῦσε. Σκόπευε νά βοηθήσῃ τὴ Κομπιέννη ὅπου ἐν τῷ μεταξύ εἶχε ἀναθάρρῦσει ἡ φρουρὰ κι' οἱ κάτοικοι.

Ὁ καῦμένος ὁ Γιάννης, κούρασμένος νά περιπλανᾶται στίς διάφορες πόλεις καὶ χωριά ὅπου ὁ πόλεμος δὲν ἄργησε νά φέρει τ' ἀποτελέσματά του ὅπου δουλειές δὲν ὑπῆρχαν κι' ὅπου δὲν ὑπῆρχε πειὰ ἐλπίς νά βρεθοῦν, δοκίμασε ὅλα τὰ κακά τοῦ πολέμου. Σκέφτηκε πῶς τὰ ρωμάλεα τοῦ χέρια τὰ μαθημένα νά κρατοῦν τὴ σμίλη καὶ τὸ γλύφανο, θά μπορούσαν κάλλιστα νά χρησιμοποιήσουν καὶ τὸ ὅπλο γιὰ νά... περιποιηθοῦν τοὺς Ἀγγλους, μεθύσο.. πατριωτικῶς, με τὴ δίκαιη ἀγανάκτηση τοῦ ἀνθρώπου πού τὸν βγάζουν ἀπ' τίς συνθήειές του καὶ δὲν τὸν ἀφήνουν νά φάει ἡσυχος τὸ ψωμί του.

Πήγαινε λοιπόν τώρα γιὰ νά γίνει στρατιῶτης καὶ βιαζόταν νά βρῆ τὴν εὐκαιρία νά βγάλει τὸ ἄχι του στὴ ράχη τῶν ἐχθρῶν. Θά προσπαθοῦσε νά καταταχθῇ στό μικρὸ στρατό τῆς Ζάν καὶ νά ξαναγυρίσει στὴν Κομπιέννη, ὅπου θά πολεμοῦσε πλάι στοὺς φίλους του, κι' ὅπου θά ξανάβλεπε τὸν γέρο δασκαλό του κ. Ἰακώβο Μπονβαρλέ.

Περπατοῦσε γρήγορα προσέχοντας τὸ δρόμο του, πέρνοντας τὸ γύρο τοῦ χωριοῦ ἀπὸ τὸν φόβο, δυσαρέστων συναντήσεων... Ἡ νύχτα ἔφθανε ὁ καπνὸς πού ἀνέβαινε στόν ὀρίζοντα δὲν ἦταν εἰρηνικός καὶ δὲν ἀνέβαινε ἀπ' τίς καμινάδες τῶν σπιτιῶν ὅπου ζεσταίνεται τὸ βραδυνὸ φαγητό, μὰ ἦταν ἀπὸ τὰ καμμένα χωριά. Ἡ ἡσυχία π' ἀπλῶννεται γύρω στὴν πεδιάδα ἦταν ἀπόλυτη, καὶ διακόπτονταν μόνο ἀπ' τίς φωνὲς τῶν κορακιῶν πού περνοῦσαν, πᾶνω ἀπ' τὴ γῆ καὶ ἀπ' τοὺς λόφους, σὰν εὐχαριστήματα γιὰ ὅλην αὐτὴ τὴν ἀναμπούμποῦλα. Ἀλήθεια δὲν θά φάω

εἶπε ξαφνικὰ ὁ Γιάννης, Ἑξῆσσα νά φάω, τότες ὥρες τώρα περπατῶ, τρέχω γυρνῶ φαντάζομαι πῶς κέρδισα... με τὸν ἴδρωτά μου τὸν ἄρτο μου. Μὰ πού εἶναι; Πού νά βρῶ τὸν ἄρτο; Δὲν βλέπω ἄλλωστε τίποτε φαγώσιμο, ὀλόγυρα... Τὸ χορτάρι μού φέρνει ἀναγοῦδες στό στομάχι... Ἀς δοῦμε κάτι ἄλλο.., κάτι ἄλλο..

Πήγαινε ἀπ' τῶνα χωράφι στάλλο με τὸ κεφάλι σκυμμένο, χωρὶς ν' ἀνακαλύπτει ἄλλο τίποτε ἀπὸ χόρτα πού τοῦδιναν στὰ νεῦρα.

Ἄ! εἶπε, νά ἕνα τοιφλίκι..... Ἀς πάω πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἴσως βρῶ κάτι... Μὰ πρέπει νάμαι συνεχῶς καὶ δύσπιστος, τὸ ἕνα μάτι στό σπίτι καὶ τᾶλλο στόν κῆπο... τί ἄθλιο τοιφλίκι..

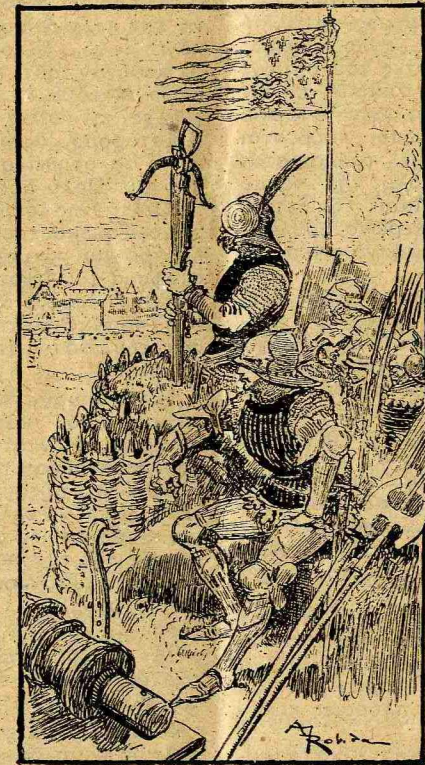
Ἀσφαλῶς δὲν πρέπει νά ἐλπίζω νά βρῶ ψητὰ καὶ καφενεῖα.. Ἀς μὴ μιλοῦμε γι' αὐτὰ τὰ πράγματα ὥραια, τίποτε δὲν κινεῖται... Ἀς προχωρήσουμε, ἄς δοῦμε ἐδῶ... Θεούλη μου Καρρότα! Παναγίτσα μου!.. κρομμύδις Χριστέ μου, σκόρδα... Σώθηκα... Ἐμπρός λοιπόν, ἄς φάμε..

Ὁ Γιάννης σκαρφάλασε σ' ἕνα φράκκη μῆκε στόν λαχανόκηπο πού μοιάζε ἐγκαταλειμένος, ὅπου διακρίνονταν μεσ' στή σκιά τοῦ σούρουπου διάφορα λαχανικά. Γρήγορα - γρήγορα, ἔσκυφε κι' ἀρχισε νά τὰ ξεριζώνει, συνεχίζοντας τὸ μονόλογό του.

Ὁ Γιάννης—θά τὸ παρατηρήσατε ἤδη ἦταν φλύαρος. Ἀγαποῦσε νά ἐξωτερικεύει με λόγια καὶ τὴ παραμικρότερη σκέψη του κι' ὅταν δὲν ὑπῆρχαν ἀκροατὲς μιλοῦσε με τὸν ἑαυτό του.

—Καρόττα, ὥραια!.. Φρέσκα, τόσο τὸ καλύτερο! δροσερὰ κρομμυδάκια.. Τρέλλα. Ἀς δοξάζουμε τὸ θεό...

Κι' ἄλλα καρόττα.. Ἀχ Θεέ μου, ἐξαισία, δὲν τῶχα προῖδει;.. Αὐτὸ δὲν εἶναι δειπνο εἶναι συμπόσιο.. Γεῦμα πριγκηπικό, βασιλικὸ τραπέζι. Αὐτὰ ἀρκοῦν, δὲν πρέπει νά τὸ παρακάνουμε γιὰ νά μὴ ξαναπέσουμε στόν κακὸ δρόμο.

Μπροστὰ στὴν Κομπιέννη

MEMOIREN

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

Πάνω στὸ κάθε τι σκεπτόμουν πολὺ κι' οἱ σκέψεις μου ἔφταναν σὲ συμπεράσματα, πὸν σὲ ἀνθρώπινα μάτια ἀγρίζαν τὴ παραξενιὰ καὶ βιάδιζαν στὴ τρέλλα. Τάβαζα μ' ὅλα τότε καὶ κατέληγα πάντα σὲ μιὰ ταραχὴ πὸν μ' ἐξαντλοῦσε τρομαχτικά. Δὲ μπορούσε νὰ τραβήξῃ πολὺ αὐτό. Ἐβλεπα τὸ φάσμα τῆς ἀρρώστιας μπροστά μου καὶ ζήτησα τότε μιὰ ἐξοχὴ, μακρὰ ἀπ' τὸν πολὺ κόσμον πὸν μὲ κούραζε. Πῆγα στὸν Ἄλιμον. Δὲ βροῖκα δωμάτιον καὶ πηγαινα γιὰ ὕπνον στὸ Φάληρον. Πίστεψα πὸς θάβρισκα ἡσυχία κεῖ πέρα.

Τὴν ἡμέρα καθόμουν στὸν ἡσικὸ ποῦφτιαχναν ἓνα δέντρο κι' ὁ καλαμώνας ἑνὸς περιβολάου. Γέροντες τὰ καλάμια φέροντάς μου τὴ δροσιὰ καὶ τὸ ψιθύρισμα τους. Τὸ βράδν περπατοῦσα στοὺς ἡσυχὸς δρόμους κι' ἔφευγα ὅταν κουρασμένος πιά ἐννοιωθῶ τὸν ὕπνον φίλον. Κρατοῦσα πάντα ἓνα ὄραβδι. Τῶπαίζα στὰ χέρια μου, μού κρατοῦσε καλὰ τὸ ὄρθρον στὶς κουβέντες μὲ τ' αἶμα μου. Μοῦδινε εὐκαιρία ἢ μοναξιά νὰ ἔξεταζω μονάχως ἀνατομικὰ τὴ ζωὴ. Τὴν στριφογύριζα, τὴ πατοῦσα καὶ τὴν ἀνέβαζα πλασμένη, ὅπως τὴν ἤθελα.

Ἐνα βραδνὸν ἀνεβοκατέβαινα σ' ἓνα χέροσ οἰκόπεδο. Ἦταν μαγεῖα κεῖνο τὸ βράδν. Ὅταν κατέβαινα ἀγνάντενα ἀπὸ μακρὰ τὴν ὁμορφὴ θάλασσα φωτισμένη σὰ πολιτεία μακρὴν ἀπ' ἄπειρα γοῖ-γοῖ, ὅταν ἀνέβαινα ἔπεφτε στὰ μάτια μου ὁ μεγαλόπρεπος Ὑμητιὸς κι' ἄλλα δυὸ βουνά. Τ' ἀγέρι δροσερὸ ἔφερονε σὲ αὐτιά μου κουνουνίσματα ἀρνῶν καὶ ψιθυροὺς φυλλωμάτων. Δὲ ξέρω τί ἐννοιωθῶ τότε. Ἡ φύση μ' ἀποροφοῦσε. Ἄφηνα τὸν

ἑαυτό μου δίχως συλλογισμούς, δίχως σκέψεις, λαφρὸν σὰ πούπουλον, νὰ πλανιέται μ' ὄλον αὐτὸ τὸ ξέχωρο ὁμορφόκοσμον. Μὰ ἔξαφνα κᾶτι μὲ κατέβασε ἀπὸ ψηλά, κᾶτι πὸν δὲν εἶχε τὸ γλυκό, τὸ μυστικόπαθον, τ' ἀόριστον τοῦ θόρουβου τῆς φύσης. Ἦταν τὰ βήματα κι' οἱ κουβέντες τριῶν κοριτσιῶν π' ἀνέβαιναν ἀπ' τὴ παραλία. Γύρισαν καὶ μὲ κύταξαν κι' ὅταν ἔφτασαν στὴ γωνιά, ξαναγύρισαν κι' ἔκαναν δυὸ-τρεις βόλτες κοντὰ στὸ οἰκόπεδο. Νεύριασα. Ποιὲς ἦσαν λοιπὸν αὐτὲς πὸν χαλοῦσαν τὴν ἀπόλαυσή μου, τὴ μόνωσή μου; ἔφυγα γι' ἄλλου.

Τὴ τρίτῃ μέρα ἀπὸ τότε, σὰ νὰ μὲ παρακολουθοῦσαν. Ὅπου νὰ πηγαινα τὶς ἔβλεπα. Μιὰ στιγμὴ ἐγὼ πηγαινα πρὸς τὰ κάτω, αὐτὲς πρὸς τὰ πάνω. Ἐπρεπε νὰ συναντηθοῦμε μὰ ὅταν πλησίασαν θὰ τρομάξουν, ἀλλάξαν διεύθυνση καὶ τί ἔκαναν; μπῆκαν στοῦ μανάβη κι' ἄρχισαν νὰ φωνάζουν «κύρ Γιώργη», «κύρ Γιώργη, μανάβη» μιὰ μεσ' τὴν σύγχισή της φώναξε «μπακάλη». Μ' ἔπιασαν τὰ γέλοια. Γιατὶ νὰ μὲ φοβόνταν; θὰ μ' ἐπαινον γιὰ κατὰσκοπο; κλέφτη; μὰ δὲν μ' ἐνδιέφερε αὐτό, τὴν ἡσυχία μου, τὴ πρωτινὴ ἡσυχία μου ἤθελα, τίποτ' ἄλλο.

Ἐν' ἄλλο βράδν κατέβηκα κοντὰ στὴ θάλασσα. Καθόμουν δίπλα στὸ περίπτερον. Καθὼς μὲ εἶδαν ἄρχισαν νὰ συνεννοοῦνται. Κύτταξαν τὶς τσέπες τους. Κᾶτι εἶπε ἢ μιὰ κι' ὕστερα πλησίασαν τὸ περίπτερον.

—Ἐχετε πέννες γιὰ στυλό; ὄωτησαν τὴ γυναῖκα.

—Τὶ θὰ πῆ στυλό, παιδί μου; Τῆς ἐξήγησαν.

—Ἄ. μπά, τέτοιο πράγμα δὲν ἔχω.

Ἐφυγαν γελῶντας. Κατάλαβα. Ἦθελαν φαίνεται νὰ θοῦν νὰ μὲ δοῦν ἀπὸ κοντὰ, ἐκεῖ πὸν δὲν φοβόνταν—μυστήριον γὰρ— κι' εἶπαν ν' ἀγοράσουν κᾶτι ἄλλο δὲν θάχαν λεφτὰ καὶ τότε σοφίστηκαν νὰ ζητήσουν πρᾶγμα, πὸν δὲ μπορούσε νὰ κῆ τὸ μικρὸν περίπτερον.

Ἄ, δὲν ὑποφέρονταν πιά. Ἐχασα τὴν ἡσυχία μου. Μιὰ μέρα ἄκουσα ἓνα παιδί νὰ φωνάζῃ ἀφοῦ μὲ κύτταξε καλὰ-καλὰ «Ὁ γοῖφος ἐλύθη» ὀρισμένως ἐγὼ ἤμουν ὁ γοῖφος. Τὰ παλιά μου νεῦρα μὲ ξανάπιασαν. Ἡ παρακολούθησή μου ἦταν πιά συστηματικὴ. Μὰ γιατί δὲν μ' ἄφηναν στὴν ἡσυχία μου; τί τοὺς ἔκανα λοιπόν; εἶχα γίνει καινούργιος ἄνθρωπος καὶ μὲ χάλασαν. Ἡ μοναξιά, ἡ ἡσυχία, πὸν μούφερναν κᾶποια τρυφερότητα, κᾶποιες σκέψεις γλυκὲς καὶ μαλακὲς, χάρηκαν. Χτὲς βράδν εἶδα ἓναν ἀστυφύλακα νὰ ῥοχεται πίσω μου, δὲν μού εἶπε τίποτα μὰ κατάλαβα. Μὲ παρακολουθοῦσε. Ἡ ἀπελπισία μ' ἐπνιξε. Μὰ σὲ τί ἔφταιξα; Ἄ, δὲν θὰ ξαναπάω κᾶτι τέρα στὸ τόπον κεῖνον ποῦ ἔφευγα κᾶποιους γλυκοὺς στοχασμούς. Δὲν θὰ πάω, οἱ ἄνθρωποι τοῦ εἶναι κακοί.

Τὶ τρομερὸ ἀλήθεια, τί ἀπαίσιο νὰ καταντήσω παιχίδι τῶν ἀνθρώπων!

Ὁ περίεργος, ὁ τρελλὸς ἀρέσει. Καὶ μὲ κήρυξαν τρελλὸν γιὰ νὰ μπορούν νὰ γελάσουν.

Τ' ἀγνωστο, τὸ μυστήριον μαγεῖε καὶ μ' ἔκαναν μυστήριον, γιὰ νὰ κῆ τὴν εὐχαρίστηση νὰ τρέχουν γιὰ νὰ τὸ ξεδουλύνουν. Ἄνθρωποι, ἄνθρωποι!...

ΑΓΝΗ

ΤΟ ΜΟΣΧΑΡΙ ΑΠΑΝΩ ΣΤΟΝ ΠΑΓΟ

Ἐνα μοςχάρι συνήθιζε νὰ χοροπηδᾷ μέσα στὸ σταῦλον. Ἐκανε γύρους ὀλόκληρους καὶ μισοὺς.

Μιὰ χειμωνιάτικη ἡμέρα, ἂν καὶ ἦταν πάχος, τὸ ἄφησαν νὰ βγῆ ἔξω μὲ τὰ μεγάλα ζῶα γιὰ νὰ πῆ νερὸ. Ὅλες οἱ ἀγελάδες πλησίασαν στὴν ποτίστρα μὲ προσοχή. Τὸ μοςχάρι ὅμως ἔτρεξε ἀπάνω στὸν πάγον κι' ἄρχισε νὰ στριφογυρίζῃ. Ἀπὸ τὸν πρῶτον γύρον ἐπαράπατησε κι' ἐχτύπησε τὸ κεφάλι τοῦ στὴν ποτίστρα.

—Τὶ κακὸ μὲ βροῖκε! ἐμούγκριζε. Ἐχοροπηδοῦσα στὸ ἄχυρον, πὸν μού ἔφτανε ὡς τὸ γόνατον καὶ δὲν ἔπεφτα, ἐνῶ ἐδῶ πὸν τὸ καθετὶ εἶναι γιαλιστερό, ἐγλύστρισα κ' ἔπεσα.

Μιὰ γριὰ ἀγελάδα τοῦ εἶπε:

—Ἄν δὲν ἦσουν ἀνήλικον μοςχάρι, θὰ ἔξερεις πὸς ἐκεῖ πὸν τρέχει κανεὶς εὐκολώτερα εἶναι δυσκολώτερον νὰ κρατηθῆ καὶ νὰ μὴν πέσῃ.

ΤΡΙΑ ΜΙΚΡΑ ΨΩΜΙΑ ΚΙ' ἘΝΑ ΚΟΥΛΟΥΡΙ

Ἐνας χωρικός πεينوῦσε. Ἀγόρασε ἓνα ψωμάκι καὶ τὸ ἔφαγε. Πεينوῦσε ὅμως ἀκόμα. Ἀγόρασε λοιπὸν κι' ἓνα ἄλλο μικρὸ ψωμάκι καὶ τὸ ἔφαγε. Κι' ἀκόμα πεينوῦσε. Ἀγόρασε κι' ἓνα τρίτον ψωμάκι καὶ τὸ ἔφαγε. Καὶ πεينوῦσε ἀκόμα. Τότε ἀγόρασε ἓνα κουλούρι κι' ἀφοῦ τὸ ἔφαγε δὲν πεينوῦσε πιά. Ὁ χωρικός χτύπησε τὸ κεφάλι τοῦ κ' ἐφώνασε:

—Τὶ βλάκας πὸν εἶμαι! Γιατὶ ἔφαγα ἄδικα τόσα ψωμάκια; Ἄν ἔτρωγα στὴν ἀρχὴ ἓνα κουλούρι θὰ χόρταινα.

(Ἀπ' τὸ βιβλίον τῆς Ζ. Φράγκου Παιδ. Ἀναγνώσματα Τολοτῆ).

Ντύνεται τὰ παιδιά σας **“ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ”** ΕΡΜΟΥ
στὸ φθηνότερον κατάστημα ἔλων 22

Γ-248 ΨΗΦΙΣΤΕ στό δημοψήφισμα τοῦ Βασιλείου τῆς Σαβοΐας τὰ καλλίτερα ψευδώνυμα Πονηρό Ἀγγελούδι, Λιλιπούτειος, Ἀθώο Διαβολάκι. ΦΑΝΤΟΜΑΣ

Γ-249 Εὐχαριστῶ πολὺ κάποιον ἄσπονδον φίλη μου ποὺ ἔμαθε νὰ μαγειρεύη μόνο καὶ μόνο γιὰ χατήρι μου Σεπτεσμένος Λόρδος

Γ-250 Πειραχτήρια ἀπὸ πότε μίκρυνα καὶ δὲν τὸ ξέρω; Βίκτωρ-Βικτωρία

Γ-251 Τὸ Ἀθώο Διαβολάκι συνιστᾷ εἰς ἰοὺς ἀδυνάτους τὴν λουκουμαδοθεραπείαν! Βίκτωρ-Βικτωρία

Γ-252 Ἔλεν δὲ σὲ ξέρω, οὔτε καταλαβαίνο τὴν ἀγγελία σου. Θέλεις νὰ μοῦ τὴν ἐξηγήσης; Μυρέλλα

Γ-253 Μυρέλλα χρόνια πολλά. Εἶσαι ἀδιώρθωτη! Πότε θὰ βάλῃς μυαλό; Ἔλεν

Γ-254 Γραματοσυλλέκται! Ζητήσατε νὰ σᾶς ἀποσταλῇ ἓν φύλλον τοῦ «Φιλοτελικοῦ Ἐμπορίου» ὡς δείγμα. Ι. Σιουκιόρογλου, Ἀλεξανδρείας 57, Θεσσαλονίκη.

ΣΕ ΛΙΓΕΣ ΜΕΡΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ
 Γ. Μ. ΜΥΛΩΝΟΓΙΑΝΝΗ
 Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΚΑΡΙΜΠΑΣ
 ΜΕΛΕΤΗ

Λεπτομερῆς καὶ ἀντικειμενικὴ ἐξέταση καὶ ἀνάλυση ὅλου τοῦ ἔργου τοῦ ποιητῆ Γιάννη Σκαρίμπα.

Ἔκδοσις Πολυτελείας—Σελίδες 200
 Τιμὴ δραχμ. 25

Γιὰ κάθε πληροφορία καὶ ζήτησις ἀντιτύπων, στὸν συγγραφέα
 κ. Γ. Μ. ΜΥΛΩΝΟΓΙΑΝΝΗΝ - Κράμα 110, Καλλιθέαν Ἀθηνῶν

ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ
 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ
 ΚΑΠΕΛΛΑ
 Κ. Λ. Π.

ΑΡΙΑΝΟΥΤΣΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ
 ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
 ΓΩΝΙΑ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ - ΤΣΙΜΙΣΚΗ

ΤΟ ἈΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ
 ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ
 ΕΓΝΑΤΙΑΣ 34
 ΣΤΑΣΙΣ ΚΟΛΟΜΒΟΥ

Ἰδεώδη ἀγνότητα ὑλικῶν
 ποιητικῶν καὶ τιμῶν λογικῶν

Ὅλα γευματίζετε ἐφθηνά καὶ ἐκλεκτά.

ΚΟΥΖΙΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ καὶ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ κοτόπουλα ἐντράδες ψάρια κτ.λ.

Εἰς τοὺς προκαταβάλλοντας γίνεται ὁχρητικὴ ἔκπτωση

Φάρμα

Πάντοτε φθηνότερα

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΚΑΙ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΓΟΡΑ

ΕΡΜΟΥ 18

Καμπαρίνες, Παλτά, Πλεκτά, Μάλλινα,
Ἀδιάβροχα, ὑποδήμα- Μπλούζες, Ζακέτες,
τα ἀνδρικότα και παιδικά Πουλόμερα, Φανέλλες,

Κασμήρια Ἀγγλικὰ Ὑποκάμισα, Γραβάτες
και τὰ ἀφθαστα τῶν

Ἑλληνικῶν

“ΒΡΙΤΑΝΙΑ,”

— Καὶ —

Μαλλιὰ Νήματα

“ΦΛΟΣ,”

Πλούτος εἰς ὅλα τὰ εἶδη

Τιμαὶ ὀρισμέναι και ἀσυναγώνιστοι